

Sądy szczególne - Rumunia

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej [ro](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

Na niniejszej stronie znajdują się informacje o sądach szczególnych w Rumunii.

Sądy szczególne

Sąd Rodzinny i Nieletnich w Braşowie

Sąd Rodzinny i Nieletnich w Braşowie (**Tribunalul pentru Minori și Familie Braşov**) rozpoznaje sprawy o przestępstwa popełnione przez nieletnich oraz wobec nieletnich. Przed utworzeniem tego Sądu sprawy te rozpoznawane były przez sąd okręgowy w Braşowie.

Okręgowe sądy szczególne

Istnieją trzy okręgowe sądy szczególne (dawne okręgowe sądy handlowe):

- Okręgowy Sąd Szczególny w Klużu,
- Okręgowy Sąd Szczególny w Mureş,
- Okręgowy Sąd Szczególny w Argeş.

Orzekają one w sprawach dotyczących osób prowadzących własną działalność gospodarczą. Za taką uznawana jest każda osoba prowadząca przedsiębiorstwo.

Sądy wojskowe

Właściwość sądów wojskowych została określona w kodeksie postępowania karnego. Każdy sąd wojskowy ma status jednostki wojskowej.

Hierarchiczna organizacja sądownictwa wojskowego jest następująca:

- cztery wojskowe sądy okręgowe (w Bukareszcie, Klużu-Napoce, Jassy i Timișoarze),
- Wojskowy Sąd Terytorialny w Bukareszcie,
- Wojskowy Sąd Apelacyjny w Bukareszcie.

Personel sądów wojskowych stanowią sędziowie wojskowi, urzędnicy, archiwiści i inni pracownicy.

Wojskowe sądy okręgowe

W Rumunii działają cztery wojskowe sądy okręgowe, które znajdują się w następujących miastach:

- Bukareszt,
- Kluż-Napoka,
- Jassy,
- Timișoara.

Wojskowe sądy okręgowe jako sądy pierwszej instancji rozpoznają sprawy o przestępstwa przeciwko obronności Rumunii (np. przestępstwa przeciwko porządkowi wojskowemu i zasadom dyscypliny wojskowej, przestępstwa na polu walki itp.) lub inne przestępstwa popełnione w związku z czynnościami służbowymi podejmowanymi przez członków personelu wojskowego do stopnia pułkownika włącznie.

Wojskowy Sąd Terytorialny w Bukareszcie

Wojskowy Sąd Terytorialny w Bukareszcie (Tribunalul Militar Teritorial București) rozpoznaje następujące sprawy:

- jako sąd **pierwszej instancji** – sprawy o przestępstwa popełnione w związku z czynnościami służbowymi podejmowanymi przez żołnierzy do stopnia pułkownika włącznie:
 1. niektóre przestępstwa przeciwko życiu, nietykalności cielesnej i zdrowiu;
 2. niektóre przestępstwa przeciwko wolności osobistej;
 3. niektóre przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności;
 4. niektóre przestępstwa przeciwko mieniu;
 5. niektóre przestępstwa popełnione w miejscu pracy lub w związku z nim;
 6. niektóre przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości;
 7. przestępstwa umyślne skutkujące śmiercią ofiary, w tym śmiercią samobójczą;
 8. przestępstwa związane z handlem narkotykami i niedozwolonym zażywaniem narkotyków;
 9. oszustwa upadłościowe, jeżeli przestępstwo dotyczy systemu bankowego.
- Jako **sąd rozpoznający środki zaskarżenia** od orzeczeń wydanych przez wojskowe sądy okręgowe w sprawach o przestępstwa, jeśli postępowanie sądowe zostało wszczęte na wniosek o ściganie złożony uprzednio przez pokrzywdzonego, jak również środki zaskarżenia od orzeczeń wydanych w sprawach karnych przez wojskowy sąd okręgowy w związku z zastosowaniem środków zapobiegawczych, zwolnienia warunkowego lub środków zabezpieczających, a także środki zaskarżenia od orzeczeń wydanych w sprawach karnych przez wojskowy sąd okręgowy w związku z wykonywaniem takich orzeczeń lub zastosowaniem środków resocjalizacyjnych, jak również inne sprawy wyraźnie określone przepisami prawa.
- W obszarze swojej właściwości Wojskowy Sąd Terytorialny rozstrzyga również **spory o właściwość** między **wojskowymi sądami okręgowymi**.

Wojskowy Sąd Apelacyjny w Bukareszcie

Wojskowy Sąd Apelacyjny (Curtea Militară de Apel) rozpoznaje:

- jako **sąd pierwszej instancji** sprawy o:
 1. przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu państwa lub przeciwko pokojowi i ludzkości popełnione przez członków personelu wojskowego;
 2. przestępstwa popełnione przez sędziów wojskowego sądu okręgowego lub wojskowego sądu terytorialnego, jak również prokuratorów prokuratur wojskowych działających przy tych sądach;
- jako **sąd apelacyjny** rozpoznaje apelacje od orzeczeń wydanych w pierwszej instancji przez wojskowy sąd terytorialny;
- jako **sąd rozpoznający środki zaskarżenia** rozpatruje środki zaskarżenia od orzeczeń wydanych w sprawach karnych w pierwszej instancji przez wojskowy sąd okręgowy, z wyłączeniem spraw podlegających właściwości wojskowego sądu terytorialnego, jak również inne sprawy określone przepisami prawa;
- rozstrzyga **spory o właściwość** między wojskowymi sądami terytorialnymi lub między wojskowymi sądami okręgowymi i wojskowymi sądami terytorialnymi, lub między wojskowymi sądami okręgowymi w obszarach właściwości różnych wojskowych sądów terytorialnych, jak również inne sprawy określone przepisami prawa.

Sądy administracyjne

W Rumunii nie istnieją osobne sądy administracyjne. Właściwy do rozpoznawania spraw administracyjnych jest wydział administracyjny sądu powszechnego.

Inne sądy szczególne

Trybunał Konstytucyjny

W Trybunale Konstytucyjnym zasiada dziewięciu sędziów powoływanych na dziewięcioletnią kadencję bez możliwości jej przedłużenia lub odnowienia. Trzech sędziów powołuje **Izba Deputowanych**, trzech sędziów – **Senat**, a kolejnych trzech sędziów –

Prezydent Rumunii. Sędziowie Trybunału Konstytucyjnego w głosowaniu tajnym wybierają na trzyletnią kadencję prezesa Trybunału Konstytucyjnego. Co trzy lata Trybunał Konstytucyjny wymienia jedną trzecią składu.

Zgodnie z art. 146 **konstytucji rumuńskiej** Trybunał Konstytucyjny posiada następujące uprawnienia:

- orzeka o zgodności **ustaw** z konstytucją przed ich ogłoszeniem na wniosek Prezydenta Rumunii, przewodniczącego każdej z izb parlamentu, rządu, Wysokiego Trybunału Kasacyjnego i Sprawiedliwości, Rzecznika Praw Obywatelskich, co najmniej 50 posłów lub 25 senatorów; jak również z urzędu, w ramach każdej inicjatywy zmiany konstytucji;
- orzeka o zgodności **traktatów** lub innych umów międzynarodowych z konstytucją na wniosek przewodniczącego którejkolwiek z izb parlamentu, co najmniej 50 posłów lub 25 senatorów;
- orzeka o zgodności uchwał **parlamentu** z konstytucją na wniosek przewodniczącego którejkolwiek z izb parlamentu, grupy parlamentarnej, co najmniej 50 posłów lub 25 senatorów;
- rozstrzyga zarzuty dotyczące zgodności **ustaw i rozporządzeń** z konstytucją podniesione przed sądami powszechnymi lub sądami arbitrażowymi w sprawach handlowych; skargę konstytucyjną może również skierować bezpośrednio Rzecznik Praw Obywatelskich;
- rozstrzyga **spory prawne** o randze konstytucyjnej między organami władzy publicznej na wniosek Prezydenta Rumunii, przewodniczącego którejkolwiek z izb parlamentu, premiera lub przewodniczącego Najwyższej Rady Sądownictwa;
- nadzoruje przebieg **procedury** wyboru prezydenta Rumunii i zatwierdza wynik głosowania;
- **opiniuje** wnioski o zawieszenie prezydenta Rumunii w sprawowaniu urzędu;
- ustala wszelkie **okoliczności** uzasadniające udział urzędującej głowy państwa i zdaje sprawozdanie z tych ustaleń przed parlamentem i rządem;
- nadzoruje **przebieg** procedury zwoływania i przeprowadzania referendum oraz zatwierdza wynik głosowania;
- bada, czy zostały spełnione przesłanki obywatelskiej **inicjatywy ustawodawczej**;
- orzeka w kwestiach niekonstytucyjności **partii politycznej**;
- wykonuje inne **zadania** przewidziane w ustawie organicznej o Trybunale Konstytucyjnym (ustawa nr 47/1992, ogłoszona ponownie).

Prawnicze bazy danych

W internecie dostępne są następujące prawnicze bazy danych:

- Wysoki Trybunał Kasacyjny i Sprawiedliwości publikuje swoje orzecznictwo na własnej [stronie internetowej](#);
- sądy publikują streszczenia swoich orzeczeń na stronach portalu sądownictwa. Zob. np. [streszczenia orzeczeń Sądu Apelacyjnego w Bukareszcie](#);
- [baza danych o rumuńskich aktach prawnych](#), będąca własnością **Rady Legislacyjnej Rumunii** i przez nią aktualizowana, zawiera pełne teksty rumuńskich aktów ustawodawczych (ustawy, rozporządzenia i decyzje rządu itp.);

Czy dostęp do bazy danych jest bezpłatny?

Tak, dostęp do tej bazy danych jest bezpłatny.

Powiązane strony

[Właściwość sądów – Rumunia](#)

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Ostatnia aktualizacja: 20/03/2014